

لزوم ارزايی آثار پروژه‌های عمرانی

علی نوذرپور
رئيس جامعه مهندسان شهرساز ايران

● اخيرا بحث در خصوص پروژه‌های عمرانی شهر تهران چون يل طبقاتی صدر، تونل توحيد و مانند اينها در محافل تخصصی، اجرائی و سياسی بالا گرفته است. عده‌ای از اهميت بسيار زياد اجرای پروژه‌های يادشده سخن می‌گویند و در مدح و منقبت شهردار تهران گفت‌وگو می‌کنند و برخی از عدم ضرورت اجرای چنین پروژه‌هایی با ذکر دلایل و پرايهين فنی، تخصصی و مالی می‌گویند.

جدا از اینکه اجرای پروژه‌های عمرانی باید در چارچوب برنامه‌های شهرداری باشد و ضرورت اجرای آن باید به تصويب شورای اسلامی برسد، واقعیت این است که اجرای هر پروژه‌ای صرفنظر از ضرورت وجودی آن، آثار و پيامدهای مختلفی را به همراه دارد. از آثار و پيامدهای زیست‌محیطی گرفته تا پيامدهای فرهنگی و اجتماعی.

از این‌رو تصويب و اجرای پروژه‌های عمرانی بدون در نظرگرفتن همه آثار و پيامدهای هریک از آنها، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری بر پیکر شهر وارد کند و موجب اتلاف صنایع و سرمایه‌های طبیعی، اقتصادی و انسانی شهر شود.

از آنجا که شهر، سیستمی یکپارچه است، بنابراین برخورد‌های بخشی و تک‌بعدی با شهر نمی‌تواند بهبودی در مدیریت شهری ایجاد کند. و ضرورت دارد هنگام دخالت در بخشی از «لدامواره» شهر ارزیابی از جنبه‌های مختلف صورت پذیرد. اما با وجود سابقه طولانی برنامه‌ریزی شهری در ایران و تجربیات گسترده ارزیابی‌های اثرات زیست‌محیطی (EIA) در کشور هنوز دستورالعمل مشخصی برای این نوع ارزیابی توسط وزارت کشور یا شهرداری‌ها یا متولیان محیط‌زیست کشور تهیه و ابلاغ نشده‌است. همچنین می‌توان به تجربیات اخیر ارزیابی اثرات اجتماعی پروژه‌های عمرانی (SIA) در شهرداری تهران اشاره کرد که اقدامی مثبت است. این در حالی است که ارزیابی اثرات بهداشتی پروژه‌های عمرانی (HIA) اساسا در هیچ‌یک از شهرهای ایران انجام نمی‌شود. اما آنچه که جای آن در ارزیابی پروژه‌های عمرانی توسط شهرداری‌ها‌خالی‌است؛ ارزیابی اثرات یکپارچه‌سازي پروژه‌هاست.

مطالعات انجام‌شده در سطح بین‌المللی نشان می‌دهد؛ ارزیابی اخير می‌تواند موجب‌ان ارتقای کیفیت محیط‌زست شهری را فراهم کند و در حال حاضر نیز بانک جهانی و بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی یکپارچه‌سازي ارزیابی پروژه‌های عمرانی را ترويج می‌کنند. از این‌رو بهنظر می‌رسد با توجه به تجربیات مدل‌های ارزیابی در ایران و تجربیات مشابه در دنیا، ضرورت دارد نظام ارزیابی یکپارچه اثرات زیست‌محیطی، اجتماعی و بهداشتی (ESIA) در شهرداری‌ها مستقر شود.

یکپارچه‌سازي شاخص‌های اجتماعی- فرهنگی، محیط‌زیستی و بهداشتی در ارزیابی پروژه‌های عمرانی بسیاری از صدمات و خسارات احتمالی ناشی از اجرای پروژه‌های عمرانی را خواهد کاست و عقلانیت علمی را بر تصمیم‌گیری‌های مدیریت شهری حاکم خواهد کرد؛ امری که اگر در اولویت‌بندی فعالیت‌ها مورد توجه شهردار محترم تهران قرار می‌گرفت، امروز با سیل انتقادات در خصوص پيامدهای منفی پروژه‌های عمرانی شهرداری مواجه نمی‌شد.

حال که با آغاز دوره چهارم شوراه‌ا، شروعی جدید را در فعالیت‌ها و اجرای پروژه‌های عمرانی شاهد خواهیم بود، بهتر است از تجارب گذشته پند گیریم و با استوار نظام ارزیابی یکپارچه اثرات زیست‌محیطی، اجتماعی و بهداشتی از خسارت‌های احتمالی پروژه‌های عمرانی اجتناب کنیم.

تغییر مدیران ۶ پست کلیدی توسط وزیر علوم

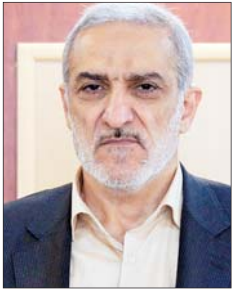
مردان «دانا» به وزارت علوم آمدند

محمدحسین نجاتی: وزارت علوم پس از ۷۵ روز از آغازبه‌کار دولت یازدهم، روی ریل خود افتاد و رضا فرجی‌دانا، وزیر علوم در اولین قدم، با شش تغییر مدیریتی در وزارت علوم بدنه سستادی این وزارتخانه را ترمیم کرد. بر این اساس فرجی‌دانا با معرفی جعفر توفیقی، وزیر اسبق علوم و سرپرست سابق این وزارتخانه به‌عنوان مشاور خود و معرفی میلی‌منفرد اولین گزینه روحانی در وزارت علوم، اولین گام خود در انتصابات در این وزارتخانه را محکم برداشت. او همچنین طی حکمی دکتر مجتبی صدیقی را به‌عنوان معاون وزیر و رئیس سازمان امور دانشجویان معرفی کرد و دکتر سعید سمنانیان که پیش از این در سال‌های گذشته ریاست دانشگاه تربیت‌مدرس را برعهده داشت، به‌عنوان مشاور وزیر و رئیس مرکز هیات‌های امانا و هیات‌های ممیزه مرکزی وزارت علوم منصوب کرد. دو انتصاب دیگر فرجی‌دانا در روز گذشته در سمت‌های دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت علوم و مرکز جذب وزارت علوم بود که بر این اساس دکتر محمود صادقی به‌عنوان مدیرکل دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت علوم جایگزین حاجی‌زاده شد و علی مقاری نیز به سمت رئیس مرکز جذب وزارت علوم منصوب شد. نکته حایز اهمیت در انتصابات فرجی‌دانا، تغییر مدیران جاملنده از دولت قبل در پست‌های کلیدی است؛ پست‌هایی که هرکدام از آنان طی

جعفر میلی‌منفرد

جعفر توفیقی

جمله موارد و انتقادات مطرح‌شده به کارنامه محمود ملاباشی بود. پس از آن تغییر در معاونت آموزشی و معرفی جعفر میلی‌منفرد به‌عنوان معاون آموزشی وزیر علوم، نشانه‌گرفتن دیگر نقطه‌ضعف وزارت علوم از سوی فرجی‌دانا در روزهای اول کاری اوست، معاونت آموزشی وزارت علوم، طی چندسال اخیر با انتقاداتی همچون انفعال در بحث بازنئستگی استادان، متمرکزکردن آزمون دکترا، صدور مجوز به دانشگاه احمدی‌نژاد و ایجاد زمینه برای کاهش استقلال دانشگاه‌ها مواجه بود. از سوی دیگر تغییر در هیات جذب وزارت علوم نیز از دیگر تغییراتی است که می‌تواند زمینه اعمال تغییرات مناسبی را در این وزارتخانه ایجاد کند. در حال حاضر به گفته برخی ناظران دانشگاهی جذب هیات‌علمی در دانشگاه با برخی معیارهای غیرعلمی صورت می‌گیرد و سلاقی

رئیس کمیسیون قضایی مجلس:

مخالف ازدواج سرپرست و فرزندخوانده بودیم و هستیم

و تلاش می‌کنم با دعاوی قضایی و حقوقی و انسانی دیگر نمایندگان را نیز قانع کنم.

شهیندخت مولاوردی نیز در همین زمینه به «شرق» می‌گوید: ما خواستار تغییر تبصره و بازگشت آن به همان شکل گذشته هستیم. چراکه تأکید بر ازدواج سرپرست با فرزندخوانده تصویر مثبتی به جامعه ارایه نکرده و باید به خواسته افکار عمومی در بارقه‌های از امید برای تغییر این تبصره دردرساز شکل گرفته و الهیار ملکشاهی نیز تأکید دارد که بسیاری از نمایندگان مجلس از پیشنهاد دولت برای تغییر این تبصره دفاع خواهند کرد. قانون حمایت از کودکان بدسرپرست و بی‌سرپرست حسب مراتب حقوقی قابل تجدید نظر نیست اما در صورت ارایه طرح دوفوریتی یا لایحه‌ای از سوی دولت می‌توان در شش‌ماهه قانونی نسبت به اصلاح عبارت مندرج در تبصره ماده ۲۷ این قانون اقدام کرد. ملکشاهی به «شرق» می‌گوید: در نخستین مصوبه لایحه ازدواج سرپرست خانواده با فرزندخوانده ممنوع اعلام شده بود که با مخالفت شورای نگهبان روبرو شد. اعضای شورای نگهبان معتقد بودند که این ممنوعیت، مخالف با شرع و اسلام است و باید اصلاح شود اما مخالفان این لایحه معتقدند به علت مسایل عاطفی که میان سرپرست خانواده و فرزندخوانده به وجود می‌آید، این ازدواج می‌تواند از نظر روحی به کودک آسیب بزند. علاوه بر این نکته این تبصره می‌تواند مسیر را برای افراد سودجو که به‌دنبال سوءاستفاده از کودکان هستند فراهم کند.

به گفته او در این تبصره با روح عدالت حاکم بر رویکرد اسلامی منافات دارد و تصویب قوانین منطبق بر اسلام باید بر اساس نیازهای زمان و مکان و روز در نظر گرفته شود. او در پاسخ به این سوال که اگر دولت در این زمینه لایحه‌ای به مجلس بیاورد یا طرحی دوفوریتی مطرح شود؛ واکنش نمایندگان چه خواهد بود به «شرق» می‌گوید: من به‌شخصه به آن رای خواهم داد

رئیس سازمان بهزیستی نیز امیدوار به حذف این تبصره از قانون است و می‌گوید: این قانون به شورای نگهبان رفته و تأیید شده و اکنون قابل تجدیدنظر نیست اما امیدواریم در مهلت شش‌ماهه قانونی نسبت به اصلاح عبارت آن اقدام شود.

نشست‌های مشترک رئیس مرکز امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری و مجلس از یکی، دو روز آینده آغاز خواهد شد. باید دید طرح دوفوریتی مورد نظر برای حذف این تبصره با همراهی نمایندگان مجلس محقق خواهد شد یا اینکه دولت به سمت ارایه لایحه‌ای در این زمینه خواهد رفت.

با حکم نجفی

یک دیپلمات

معاون سازمان گردشگری کشور شد

صدرا محقق: دوماه و ۱۷ روز پس از انتخاب محمدعلی نجفی به‌عنوان رئیس سازمان میراث‌فرهنگی و گردشگری کشور او یک دیپلمات قدیمی را به‌عنوان معاون گردشگری سازمان انتخاب کرد. مرتضی رحمانی موحد از روز گذشته در این سمت کار خود را آغاز کرد. از سوابق کاری وی می‌توان به سفیر جمهوری اسلامی ایران در نیوزلند، سرکنسول ایران در شانگهای، دبیر اول سفارت ایران در آلمان، راینز فرهنگی ایران در اتریش، ریاست اداره تجارت خارجی و صادرات غیرنفتی وزارت امور خارجه، ریاست دبیرخانه سازمان همکاری شانگهای در وزارت امورخارجه و ریاست دبیرخانه همکاری‌های اقتصادی سه‌جانبه‌اشاره کرد. روز گذشته در محل سازمان میراث فرهنگی و معارفه این معاون جدید و همچنین تیرت ازدواج کرال جهانیان معاون گردشگری پیشین برگزار شد. البته جهانیان با این تودیع از سازمان نخواهد رفت و نجفی حکم مشاور سازمان را به او داد تا پس از این در این سمت مشغول به کار شود. در مراسمی که به همین مناسبت برگزار شد رئیس سازمان میراث‌فرهنگی در سخنانی معاونت گردشگری را یک «بربخش» توصیف کرد و از لزوم اعمال تغییرات اساسی در ساختار این معاونت برای راهیای از آنچه او ساختار بوروکراتیک و سنتی خواند سخن گفت. نجفی همچنین از تشکیل شورای بخش خصوصی متشکل از نمایندگان فعال به‌منظور حل مشکلات صنعت گردشگری در کشور خبر داد.

«محمدعلی نجفی» اظهار کرد: با هماهنگی و برنامه‌ریزی مشترک با همه سازمان‌ها می‌توان امیدوار بود که معاونت گردشگری به جایگاه اصلی خود رسیده تا انتظارات را برآورده سازد. وی با بیان اینکه برخی گردشگری را چانه‌فت می‌دانند، تصریح کرد: حتی اگر این دیدگاه درست باشد باید بگویم که در مورد دستیابی به چاه‌نت نیز باید در گام نخست هزینه‌هایی را انجام داد تا به استخراج نفت رسید. متأسفانه در امور گردشگری میزان سرمایه‌گذاری مادی و فکری به‌درستی انجام نشده است و باید این نقصان را جبران کرد تا ضعف‌های گذشته در برنامه کوتاهمدت جبران شود چراکه انتظارات دولت و رئیس‌جمهور، فعالان بخش گردشگری و مردم بر این است. رئیس سازمان میراث‌فرهنگی و گردشگری با بیان اینکه یکی از نقایص کار من این است که زمان زیادی را صرف ملاقات با همکارانم در بخش گردشگری نکرده‌ام، گفت: البته مشاور من در این بخش گزارشی را در حوزه گردشگری تهیه کرده است که بخش‌هایی از آن مورد تأیید معاون گردشگری سابق یعنی آقای جهانیان نیست، نجفی با بیان اینکه باید اقدامات موثری در حوزه گردشگری انجام شود، از تشکیل شورای بخش خصوصی گردشگری متشکل از نمایندگان فعال این بخش خبر داد و گفت: با تشکیل این شورا می‌توان به مشکلات این حوزه رسیدگی کرد اما از

اشتراک روزنامه شرق را فقط از شرق خواهید

۰۳۲-۸۸۸۱۴۲۳۰

خبر

ابتکار، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست:

امیدوارم یوز به‌عنوان نماد فوتبال کشور انتخاب شود

● **مهتر:** معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان محیط‌زیست در مراسم امضای سند فاز دوم پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، گفت: این پروژه باید به‌عنوان یک الگوی موفق ملی و بین‌المللی استفاده شود. معصومه ابتکار در مراسم امضای سند فاز دوم پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی که در سازمان محیط‌زیست برگزار شد، افزود: فاز اول پروژه که به‌عنوان یک موفقیت بین‌المللی تلقی می‌شود یوز آسیایی را از مرحله انقراض خارج کرد و جمعیت آن را به حد متعادلی رساند وی با تشکر از پیشنهاددهندگان انتخاب یوز به‌عنوان نمادی از فوتبال کشور افزود: امیدواریم هرچه سریع‌تر شاهد اعلام قطعی انتخاب این نماد در فوتبال کشور باشیم واز کمیته فوتبال و جام‌جهانی فوتبال تقاضای کنیم که این موضوع را در اولویت‌های بررسی قرار دهند.

تهران، خراسان رضوی و اصفهان پرزاع‌ترین استان‌های کشور

● **ایسنا:** در شش‌ماهه نخست امسال ۳۵۲هزارو۷۶۹نفر به‌دلیل آسیب‌های ناشی از نزاع به مراکز پزشکی قانونی مراجعه کردند که از این تعداد ۲۴۷هزارو ۳۲۰نفر مرد و ۱۰۵هزارو۴۶۹نفر زن بودند. براساس اعلام سازمان پزشکی قانونی، تعداد مراجعان نزاع به مراکز پزشکی قانونی در نیمه‌نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، سدهم درصد کاهش یافته است. تعداد مراجعان نزاع در شش ماهه اول پارسال ۲۵۳هزارو۲۴۹نفر بود. بر اساس این گزارش در نیمه اول امسال استان‌های تهران با ۵۸هزارو ۵۹۱، خراسان‌رضوی با ۳۲هزارو۸۰۶ و اصفهان با ۲۶هزاروهشت‌نفر بیشترین و استان‌های خراسان‌جنوبی با هزارو ۸۶۲، ایلام با دوهزارو ۳۳۰ و بوشهر با دوهزارو۶۷۹نفر کمترین مراجعان نزاع را داشتند. در شهریورماه امسال ۶۱هزارو ۵۵۲ نفر به‌دنبال وقوع نزاع به مراکز پزشکی قانونی مراجعه کردند، که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که تعداد مراجعان نزاع ۵۹هزارو۷۲۶ نفر بود، ۳/۱درصد بیشتر شده است. از کل مراجعان نزاع در شهریور امسال ۴۳هزارو۱۱۲نفر مرد و ۱۸هزارو ۴۴۰نفر زن بودند.

توسط فرمانده «ناجا» تهران اعلام شد تمهیدات ترافیکی و انتظامی محرم

● **ایسنا:** فرمانده انتظامی تهران بزرگ تمهیدات ترافیکی و انتظامی به برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم را شرح داد. سردار حسین ساجادی‌نیا با تشریح اقدامات انتظامی و ترافیکی محرم امسال، گفت: برای مراسم محرم امسال، تمامی تمهیدات و پیش‌بینی‌های لازم صورت گرفته است. وی با بیان اینکه در حوزه ترافیک، طرح‌های ترافیکی پیش‌بینی شده است، گفت: تمامی مسیرهایی که عزاداران در تکایا و حسینیه‌ها می‌توانند به‌راحتی به انجام عزاداری بپردازند، مورد شناسایی قرار گرفته است. رئیس پلیس تهران بزرگ با بیان اینکه پلیس سعی در تسهیل عبورومرور دارد تا ایجاد محدودیتی ترافیکی، گفت: با این حال گاهی مجبور هستیم که محدودیت‌های عبورومرور ایجاد کنیم که انجام این مساله به‌نفع مردم، هیات‌های عزاداری و دسته‌های است. وی در پاسخ به این سوال که آیا ساعت خاصی برای برگزاری هیات‌های عزاداری اعلام شده است یا نه؟ گفت: ساعت خاصی تعیین نشده، اما مسؤولان هیات‌ها همچون سنوات گذشته عمل می‌کنند و خود مراعات مسایلی را خواهند کرد.

معاون مالی و اداری شهرداری تهران: دولت جدید می‌خواهد پول مترو را بدهد اما ندارد

● **مهتر:** معاون مالی و اداری شهرداری تهران با اشاره به اینکه توسعه مترو تنها با تخصیص اعتبارات تحقق می‌یابد، گفت: دولت فعلی برخلاف دولت قبلی دوست دارد تعهدات خود را بپردازد اما می‌گوید پول نداریم. حسین پورزرنندی در نشست خبری با اشاره به دستاوردهای شهر خود به چنین گفت: قرار بود در این سفر شهردار تهران، رئیس مجلس را همراهی کند که متأسفانه امکان‌پذیر نشد. اما طرف چینی می‌توانستیم ۲۲میلیارد دلار فاینانس دریافت کنیم که تنها شهرداری تهران توانست یک‌میلیاردیورو فاینانس بگیرد اما بر اساس تعهدات جدید تلاش شده این ۲۲میلیارد به ۶۶میلیارد دلار برسد. وی با اشاره به فاینانسی که سال گذشته از کشور چین دریافت شد، گفت: پروژه صدر- نیایش، خط ۴ مترو و بزرگراه امام‌علی(ع) از محل این فاینانس تأمین اعتبار شد. وی با اشاره به تغییر رویه دولت فعلی نسبت به دولت نهم گفت: دولت پیشین می‌گفت پول مترو را نمی‌دهم اما این دولت می‌خواهد پول مترو را بدهد اما می‌گوید پول نداریم.